

(geactualiseerd op 10 september 2010)

Inhoud

1. Het onderzoek
 2. Resultaten
 3. Rapportage aan eigenaar/beheerder
 4. Internetinformatie
 5. Aanbevelingen
 6. Tekening ideale toiletruimte
 7. **Tabellen**
 1. Gebouwen
 2. 18 ITS normen: top 5, waaraan meestal wordt voldaan
 3. 18 ITS normen: top 5, waaraan het minste wordt voldaan
 4. ITS normen middenmoot, waaraan circa de helft voldoet
 5. Overige normen, waaraan de toiletten moeten voldoen
-

1. Het onderzoek

In najaar van 2001 is het Alphens Platform Gehandicaptenbeleid (APG) een onderzoek gestart naar de bruikbaarheid van de publiekstoegankelijke aangepaste toiletten. In Alphen aan den Rijn zijn er ongeveer 40 gebouwen, waar een aangepast toilet voor het publiek toegankelijk is of zou moeten zijn. Het gaat om buurtcentra, kerkelijke gebouwen, gemeentelijke diensten, verzorgingshuizen en andere zorginstellingen, gebouwen voor recreatie en cultuur, en diverse grote bedrijven, waar het publiek toegang heeft. De selectie van deze gebouwen is gebaseerd op de veronderstelling, dat het niet ongebruikelijk is, dat het publiek daar minimaal een half uur verblijft. Voor dit onderzoek werden wegens onvoorziene omstandigheden slechts 15 van deze gebouwen, die redelijk representatief zijn voor het totaal, onderzocht. In die gebouwen werd het aangepaste toilet aan een grondig onderzoek onderworpen met behulp van de normen, die gelden voor het internationaal toegankelijkheidsymbool ITS. Na het onderzoek werd over elk toilet een rapport met aanbevelingen opgesteld, dat aan de eigenaar of beheerder is toegezonden. Zie Tabel 1.

2. Resultaten

De toiletten werden beoordeeld aan de hand van 18 ITS normen en 6 overige normen. De top 5 van ITS normen, waaraan de meeste toiletten voldoen, zijn voornamelijk die, waaraan ook de toiletten voor niet-gehandicapten gewoonlijk voldoen. Bovendien zien we in deze top 5 de norm, dat er een verhoogde toiletpot

aanwezig is. In 80% of meer van de bezochte toiletten werd voldaan aan deze voorschriften. Zie Tabel 2.

Zo is er ook een top 5 van ITS normen, waaraan het minst wordt voldaan. In 70% of meer van de bezochte toiletten werd niet voldaan aan deze voorschriften. Het zijn vooral de normen ten aanzien van de voorzieningen in de toiletruimte. De accessoires zelf zijn soms wel aanwezig, maar voldoen niet aan de eisen. De veelal in het geheel niet aanwezige voorzieningen, zoals kledinghaken en beugels aan de deur, zijn het goedkoopste te realiseren. Dit betekent, dat met weinig financiële middelen belangrijke verbeteringen kunnen worden aangebracht. Zie Tabel 3.

De overige ITS normen vormen de middenmoot. Deze hebben voornamelijk betrekking op de afmetingen in de toiletruimte. Zie Tabel 4.

Aan de niet-ITS normen wordt in veel gevallen wel voldaan. In 80% of meer van de bezochte toiletten werd voldaan aan deze voorschriften. Uitzonderingen daarop zijn de bereikbaarheid van de toegangsdeur en aanwezigheid van obstakels. De ene keer is de toegang verscholen achter een bocht; de andere keer ontbreekt elke aanduiding van een aangepast toilet. Ook vinden wij vaak obstakels binnen of buiten de toiletruimte. In een geval werd de — overigens voortreffelijk ingerichte — toiletruimte zelfs gebruikt als berging, zodat het toilet in het geheel niet toegankelijk was. Veel aangepaste toiletruimtes worden deels gebruikt voor de opslag van kleine (of grote) meubelen en voorraden. Zie Tabel 5.

3. Rapportage

Zo'n rapportage aan beheerders/eigenaars bestaat onder andere uit de lijst van normen, waarbij wordt aangegeven, aan welke normen wel of niet wordt ontdaan, of er maatregelen nodig zijn, op welk termijn die maatregelen mogelijk zijn en in welke fase. De adviezen aan eigenaren/beheerders in de rapportage zijn gebaseerd op deze lijst. Hierbij vermelden wij, dat een aanpassing ten behoeve van de ene norm tot gevolg kan hebben, dat aan een andere norm niet meer wordt voldaan.

Als gevolg daarvan kan het toilet minder bruikbaar worden. En:

Als er maar weinig gebruik wordt gemaakt van het aangepaste toilet, is het aan te bevelen om zo'n toiletruimte voor meerdere functies geschikt te maken. Wij denken hierbij in de eerste plaats aan gebruik door zowel gehandicapten als niet-gehandicapten. Ook kan men zo'n ruimte gebruiken voor het verschonen van baby's en/of als doucheruimte. Ongetwijfeld zijn er ook andere mogelijkheden. Op deze rapportages zijn geen reacties binnengekomen.

In hoeverre de aanbevelingen zijn opgevolgd, kunnen we op dit moment niet beoordelen. Onze indruk is dat er in enkele gevallen wel wat mee is gedaan, maar dat de meeste eigenaren/beheerders geen actie hebben ondernomen.

4. Internetinformatie

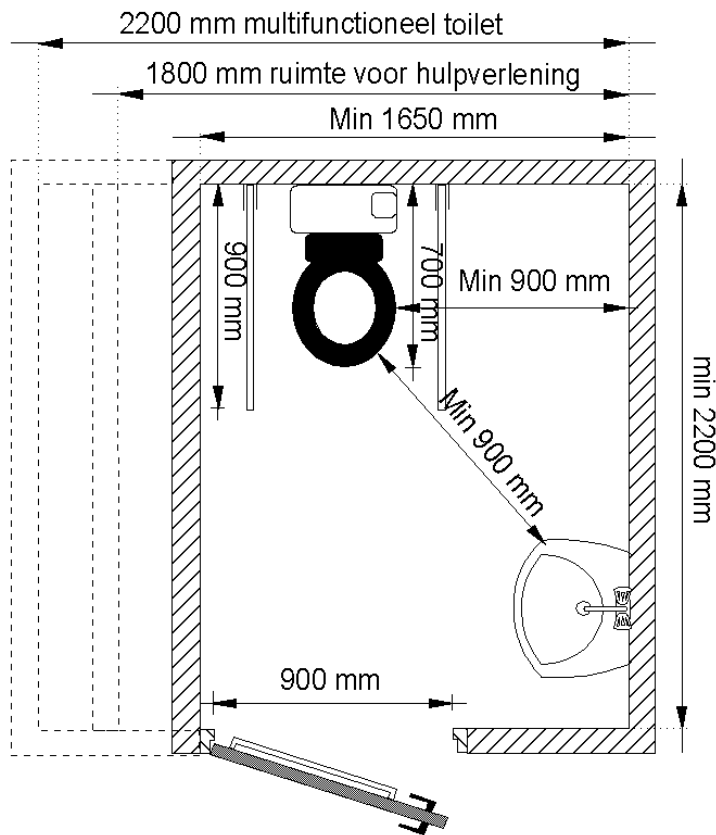
Tegelijk met dit onderzoek is een website gemaakt met als titel "Onderzoek Aangepaste Toiletten" : www.toiletten.ontheweb.nl

Op deze weblocatie zijn alle documenten opgenomen, die een rol spelen bij het onderzoek. Er is ook een voorbeeld van een plattegrond voor de ideale aangepaste toiletruimte. Bovendien vind U er onder de titel "flitsonderzoek" een voorbeeldbrief aan eigenaren/beheerders, die door iedereen kan worden gebruikt, die opmerkingen heeft over een openbaar aangepast toilet.

5. Aanbevelingen aan het APG

1. Daar dit project nog niet is voltooid, zou het APG binnen niet al te lange tijd dit werk moeten voortzetten, met de volgende aandachtspunten:
 - a. de reeds onderzochte toiletten opnieuw onderzoeken om verbeteringen te kunnen vaststellen, of indien niet aangetroffen, deze te bespreken met de beheerder/eigenaar.
 - b. de nog niet bezochte toiletten, of een aantal daarvan, alsnog onderzoeken.
2. De adviezen zijn tot nu toe uitsluitend schriftelijk gedaan. I.v.m. de vermoedelijk geringe respons is het wellicht beter om bij een vervolg deze adviezen mondeling toe te lichten.
3. Met weinig financiële middelen kunnen belangrijke verbeteringen worden aangebracht. de kosten van enkele voorzieningen, die veelal niet aanwezig zijn of niet voldoen aan de norm, moeten in kaart gebracht worden. Dit kan dan in de adviezen worden opgenomen.

6. Tekening ideale toiletruimte

7. Tabellen

Tabel 1. Gebouwen	Totaal	Steekproef
KERKEN	7	3
VERZORGINGSHUIZEN	4	2
BUURTCENTRA	9	3
MEDICA EN ZORG	4	2
RECREATIE	7	2
OVERHEID	3	0
BEDRIJVEN	4	2
CULTUUR	3	1
Totaal	41	15

Tabel 2.	J	N
18 ITS normen: top 5, waaraan meestal wordt voldaan		
Loopafstand van verblijfsgebied tot toilet niet groter dan 75 m	14	1
Er zijn geen hoogteverschillen en er is geen drempel.	14	1
Closetpot met hoogte van 480 mm inclusief zitting (6 + pot).	13	2
Per 500 m2 verblijfsgebied ten minste één toegankelijk toilet	12	1
Deur draait niet in toiletruimte.	12	3

Tabel 3.	J	N
18 ITS normen: top 5, waaraan het minste wordt voldaan		
Ten minste twee kledinghaken, op 1200/1350 mm boven vloer.	0	15
Beugel op 900 a 1050 mm hoogte, om de deur dicht te trekken.	2	13
Vaste spiegel met onderzijde op 1000 mm en bovenzijde op ten minste 1950 mm boven vloer.	3	12
Wastafel van tenminste 400 x 500 mm (800 mm boven vloer).	4	11
Alarm met rondgaand bedieningskoord met contrasterende kleur op hoogte van 400 mm boven vloer.	4	11

Tabel 4.	J	N
ITS normen middenmoot, waaraan circa de helft voldoet		
Vrije ruimte voor closetpot tenminste 1200 mm.	10	5
Doorgangen niet smaller dan 900 mm (deur, ruimte tussen wasbak en closetpot).	10	5
In het toilet een draaicirkel van 1500 mm mogelijk	9	6
Opklapbare beugels aan weerszijde van closetpot (300 mm uit hart van pot, 750 mm boven vloer).	9	6
Afstand van closetpot tot één van de zijwanden tenminste 900 mm.	8	7
Toiletruimte tenminste 1650 x 2200 mm groot	7	8
Afstand van voorkant closetpot tot achterliggende wand tenminste 700 mm.	6	8
Alarm dient door middel van hoorbaar en zichtbaar signaal over te gaan en mag alleen in de toiletruimte kunnen worden uitgeschakeld.	6	6

Tabel 5.	J	N
Overige normen, waaraan de toiletten moeten voldoen		
Mate van netheid is voldoende.	14	0
Bereikbare handdoek, zeep, kraan, etc.	12	2
Staat van onderhoud is voldoende.	12	2
Geen obstakels in/voor toiletruimte.	11	4
Toegangsdeur is goed bereikbaar m.b.t. bochten en naam/symbool	7	8
